

Ще юнаки, ще майже діти,
А навкруги і смерть, і кров.
“На порох стерти, перебити!” —
Іде на Київ Муравйов.
Полків його не зупинити,
Та рано тішаться кати:
Коли стають до зброї діти,
Народ цей — не перемогти!

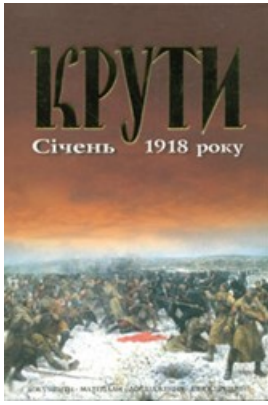
Ці рядки український поет Микола Луків присвятив подвигу української молоді – студентам і гімназістам – які 29 січня 1918 року прийняли нерівний бій з більшовицькою навалою біля станції Крути та поклали найдорожче на вітвар свободи – власні життя.

Битва не мала вирішального значення у перебігу військових дій, однак завдяки героїзму загону української молоді в українській історії вона стала символом самопожертви і відданості своєму народові.

29 героїв української землі були замордовані та розстріляні, більшовики не дозволили місцевим селянам поховати загиблих. Бійці, яким вдалося врятуватись, вночі розібрали залізничну колію і все-таки на кілька днів затримали наступ Червоної армії.

19 березня 1918 року, після звільнення території України від більшовиків, за розпорядженням українського уряду у Києві на Аскольдовій могилі відбувся похорон полеглих у бою.

Пропонуємо до Вашої уваги огляд літератури присвячений **ГЕРОЇЧНИМ СИНАМ УКРАЇНИ**.

Крути. Січень 1918 року: док., матеріали, дослідж., кіно-носценарій / Іст.-культурол. Т-во «Герої Крут»; упоряд. Я.Гаврилюк. – К.: Вид. центр «Просвіта», 2010. – 880 с.: іл.

Зміст архівних матеріалів підсилюють статті і виступи С.Єфремова, Д.Дорошенка, М.Грушевського, Є.Маланюка, Людмили Старицької-Черняхівської та інших видатних особистостей доби Української революції 1917-1921 рр.

Збірник упорядковано у хронологічному порядку, починаючи з кінця 1917 р. по 2010 р.

Звершує видання кіноносценарій «Крути» та доповнення до розділів.

Адресується дослідникам, викладачам вищих навчальних закладів, учителям шкіл, студентам, широкому колу читачів.

Сорока Ю. В. Бій під Крутами / Юрій Володимирович Сорока. - Київ : Золоті Ворота, 2013. – 118 с.

29 січня 1918 року поблизу селища Крути на відстані 130 км від Києва відбувся жорстокий, нерівний бій між чотиритисячним військом більшовиків та трьомастами українськими юнкерами, студентами і гімназистами, що обороняли підступи до Києва. Більшість юнаків не мали ніякої військової підготовки, були погано озброєні, але стояли на смерть, захищаючи свободу молодої Української держави. Українці відбили кілька атак, під час яких зазнали значних втрат. Цей бій набув особливого значення у свідомості багатьох завдяки героїзму української молоді.

Бій відлунав... / упоряд. В. О. Рог. - Чернігів : Деснянська правда, 2006. - 95 с.

У книзі розповідається про трагічні події, які відбулися у січні 1918 року під станцією Крути на Чернігівщині. Повернутися до історичної правди, по новому описати її, пам'ятати імена загиблих героїв, яких вела у бій любов до України

- Атаманчук Я. «Понад крутами вічність...» / Я.Атаманчук // Поділ. вісті. – 2014. – 4 лют. – С.4
- Войковський В. Відлуння подвигу і слави / В.Войковський // Нетішин. вісн. – 2016. – 29 січ. – С.6
- Войковський В. Бій за волю України / В.Войковський // Нетішин. – вісн. – 2010. – 29 січ. – С.4
- Войковський В. «По дорозі кривавій нам іти у світ?».../ В.Войковський // Перспектива. – 2015. – 31 січ. – С.7
- Сергійчук В. Крути, як відродження українства / В.Сергійчук // Уряд. кур'єр. – 2010. – 29 січ. – С.8
- Скобельський В. На останьому рубежі / В.Скобельський // Голос України. – 2011. – 29 січ. – С.31
- Слободянюк Т. «Спадкоємці бою, бурі діти! Загримить ще раз така пора...»: 29 січня Україна відзначає День пам'яті Героїв Крут / Т.Слободянюк // Поділ. вісті. – 2014. – 28 січ. – С.1;4
- Тютюнник Є. Крути – це символ любові до Вітчизни / Є.Тютюнник // Уряд. кур'єр. – 2014. – 29 січ. – С.1;4
- Тютюнник Є. На Аскольдовій могилі поховали їх.../ Є Тютюнник // Уряд. кур'єр. – 2013. – 29 січ. – С.4
- Яворський І. Крути: дотик болю / І.Яворський // Літ. Україна. – 2013. – 31 січ. – С.14

Електронні ресурси

- <http://kruty.org.ua/> Бій під Крутами - Молодіжна кампанія "Пам'ятай про Крути"
- <https://www.youtube.com/watch?v=kd8FvqaKbjY&vl=uk> - Бій під Крутами 29 січня 1918 року - причини, наслідки та перебіг
- www.istpravda.com.ua/research/2014/01/29/141189/ - Бій під Крутами: відомі й невідомі сторінки
- [m-ukraine.com/357-10-faktiv-pro-biy-pid-krutamy-yaki-povynen-znaty-kozhen-ukr](http://m-ukraine.com/357-10-faktiv-pro-biy-pid-krutamy-yaki-povynen-znaty-kozhen-ukraїнець) - 10 фактів про бій під Крутами, які повинен знати кожен українець
- tyzhden.ua/History/40792 - Бій під Крутами: як відрізнити історичну правду від міфу
- https://espreso.tv/article/2015/01/29/ilovayskyu_kotel_pid_krutamy Бій під Крутами: Як 97 років тому Україну боронили від російської агресії
- <http://www.everyday.in.ua/?p=5824> Бій під Крутами в сучасній українській історичній пам'яті
- <https://www.cult.gov.ua/news/2016-01-28-18> - Битва під Крутами: історична довідка
- <https://www.obozrevatel.com/life/boiling/24398-legendarnij-bij-pid-krutami-yak-pershi-kiborgi-boronili-kiiv-vid-rosiyan.htm> - Легендарний бій під Крутами: як "перші кіборги" боронили Київ від росіян
- kyiv.plast.org.ua/new/ - Бій під Крутами: факти тих подій які вплинули на нашу історію
- <http://mnk.org.ua/statti/stattja/article/chogo-nas-navchili-kruti-1/> -

Чого нас навчили Крути?